

ΒΥΜΑ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

Το Βυζαντινό Μουσείο Αργολίδας στεγάζεται σε ένα ιστορικό διατηρητέο συγκρότημα του Άργους, γνωστό ως «Στρατώνες Καποδίστρια», που καταλαμβάνει μια ευρύτατη έκταση στο κέντρο της πόλης. Η αρχική του φάση ανάγεται γύρω στο 1700, ενώ ανοικοδομήθηκε το 1828-1829 με εντολή του Ιωάννη Καποδίστρια και με αρχιτέκτονα τον Λάμπρο Ζαβό, προκειμένου να στεγάσει το ιππικό του νεοσύστατου ελληνικού κράτους. Απαρτίζονταν από τέσσερις πτέρυγες: το ισόγειο προοριζόταν για τον σταβλισμό των αλόγων (ακόμα και σήμερα διατηρούνται οι ταίστρες των αλόγων στον χώρο του Μουσείου) και ο όροφος για τους θαλάμους των στρατιωτών, ενώ ο όροφος της μη σωζόμενης βόρειας πτέρυγας για το διοικητήριο και τους θαλάμους των αξιωματικών. Τη δεκαετία του 1970 έντονες υπήρξαν οι πιέσεις για την κατεδάφιση του συγκροτήματος, οι συντονισμένες όμως ενέργειες του Υπουργείου Πολιτισμού, του Πολιτιστικού Ομίλου Άργους και ευαισθητοποιημένων πολιτών είχαν ως αποτέλεσμα τη διάσωσή του. Το συγκρότημα χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο το 1978 και το 1992 η δυτική του πτέρυγα προορίστηκε να στεγάσει το Βυζαντινό Μουσείο.

Κύριος στόχος του Μουσείου είναι να παρουσιάσει αντιπροσωπευτικές πτυχές της Αργολίδας από τον 4ο αι. μ.Χ.

έως τους νεότερους χρόνους μέσα από άγνωστα στο κοινό εκθέματα, καθώς και να δημιουργήσει μια εστία πολιτισμού στο Άργος και στην ευρύτερη περιοχή του.

Τα εκθέματα, κυρίως κεραμικά και γλυπτά, καθώς και νομίσματα, ψηφιδωτά, τοιχογραφίες και ποικίλα μικροαντικείμενα, προέρχονται κυρίως από τις σωστικές ανασκαφές της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας στην πόλη του Άργους. Παράλληλα, παρουσιάζονται και ευρήματα από άλλες περιοχές της Αργολίδας, όπως το Ναύπλιο, η Ανδρίτσα, το Κεφαλάρι, ο Χώνικας, το Πλατανίτι, ο Μέρμπακας, η Τίρυνθα, το Λιγουριό, η Τραχειά, η Ερμιονίδα και τα νησιά του Αργολικού.

Ο εκθεσιακός χώρος καταλαμβάνει ολόκληρο τον όροφο της δυτικής πτέρυγας του συγκροτήματος και η μόνιμη έκθεση αναπτύσσεται σε τέσσερις κύριες ενότητες.

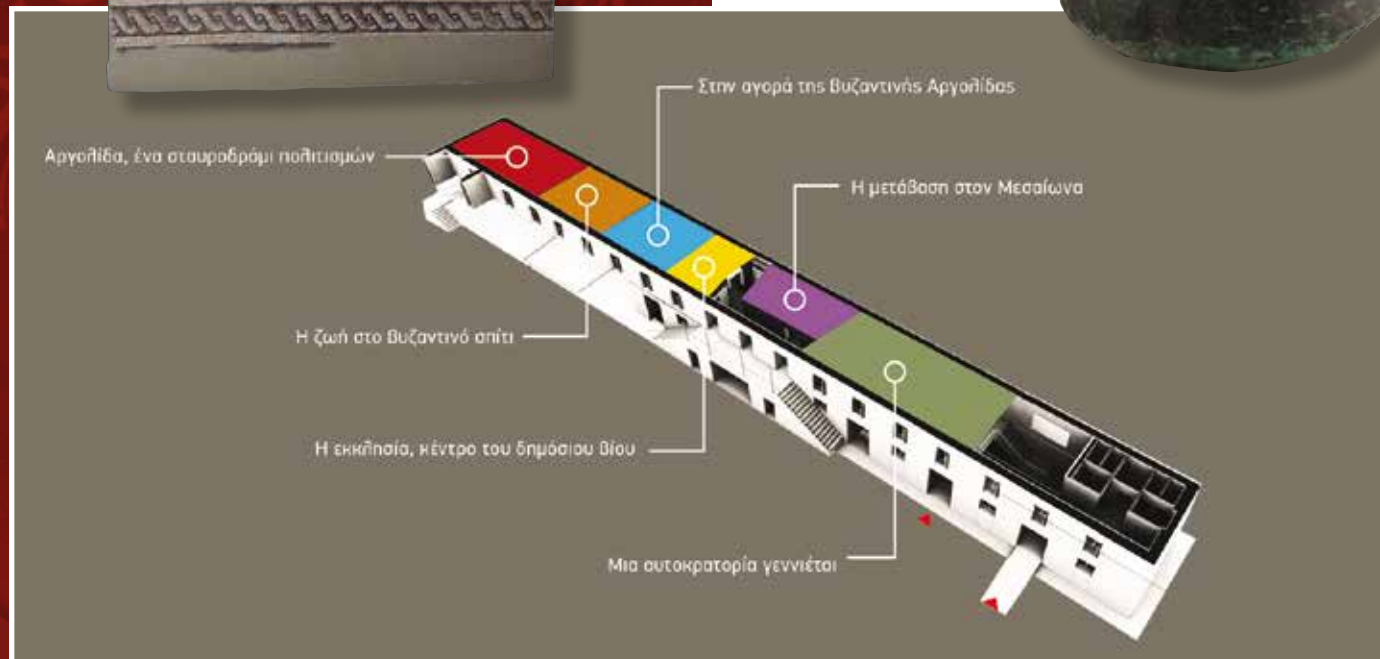
Μια αυτοκρατορία γεννιέται

Στην πρώτη ενότητα, με τίτλο «Μια αυτοκρατορία γεννιέται», παρουσιάζεται η νέα αυτοκρατορία μέσω του βυζαντινού αυτοκράτορα, καθώς και η νέα θρησκεία, ο χριστιανισμός, με το σύμβολό της, τον σταυρό, και τους χώρους λατρείας της, τις βασιλικές. Κύριο έκθεμα αποτελεί η αναπαράσταση του Ιερού Βήματος μιας πρωτοβυζαντινής βασιλικής. Παράλληλα, παρουσιάζεται η συνέχιση των δομών της αρχαιότητας σε βασικές πτυχές του καθημερινού βίου, όπως συνέβαινε στις πολυτελείς οικίες, με εξέχοντα εκθέματα τα ψηφιδωτά με την προσωποποίηση του φθινοπώρου και την απεικόνιση νικηφόρου άρματος, καθώς και στα ταφικά έθιμα, όπου παρατηρείται η επιβίωση πρακτικών της αρχαιότητας, με εκθέματα από τα πρωτοβυζαντινά νεκροταφεία του Άργους.

Η μετάβαση στον Μεσαίωνα

Η δεύτερη ενότητα πραγματεύεται τη μετάβαση στον Μεσαίωνα και τις συνθήκες ανασφάλειας που επικρατούσαν από τον 7ο έως τον 9ο αιώνα. Παρουσιάζονται ένας θησαυρός νομισμάτων από το Άργος και μολύβδινες σφραγίδες βυζαντινών αξιωματούχων που βρέθηκαν στα νησάκια του Αργολικού, ενώ το πλέον προβεβλημένο σύνολο αποτελούν τα ευρήματα του Σπηλαίου της Ανδρίτσας, μια μοναδική αρχαιολογική ανακάλυψη που ανάγεται στους λεγόμενους μεταβατικούς αιώνες.

ΒΥΜΑ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ: Αναστασία Βασιλείου

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:

Στρατώνες Καποδίστρια, 212 00 Άργος

E: efaarg@culture.gr

T: 27510 68937 - 27520 27502 • F: 27510 68977

www.byma.gr - www.argollsculture.gr

Η τρίτη ενότητα, με τίτλο «Η μεσοβυζαντινή Αργολίδα», αποτελεί την «καρδιά» της έκθεσης, συγκεντρώνοντας την πλειονότητα των εκθεμάτων. Οργανώνεται σε τρεις μεγάλες υποενότητες, από τις οποίες η πρώτη επικεντρώνεται στην εκκλησία, η οποία στους μεσαιωνικούς χρόνους καθίσταται κέντρο όχι μόνο της δημόσιας λατρείας, αλλά και της δημόσιας ζωής ευρύτερα, αντικαθιστώντας κατά κάποιον τρόπο την Αγορά των αρχαίων χρόνων. Ο χώρος είναι διαμορφωμένος ως μικρό παρεκκλήσι, με σημαντικές κτητορικές και αφιερωματικές επιγραφές στην είσοδό του, και μαρμάρινα μέλη και τοιχογραφίες στο εσωτερικό του.

Η ζωή στο βυζαντινό σπίτι

Στην τρίτη υποενότητα παρουσιάζεται η ζωή στο βυζαντινό σπίτι, με αντικείμενα, κυρίως κεραμικά, που χρησιμοποιούνταν στην αποθήκευση, το μαγείρεμα και το σερβίρισμα των τροφών. Στις δύο μεγάλες προθήκες παρουσιάζονται χαρακτηριστικά, μεταλλικά κυρίως, αντικείμενα ένδυσης, καλλωπισμού και ψυχαγωγίας, που συνδέονται με τον άνδρα, τη γυναίκα και το παιδί. Η υποενότητα ολοκληρώνεται με αντικείμενα που σχετίζονται με τις λειτουργίες και την κάλυψη των ποικίλων αναγκών των ενοίκων του σπιτιού (ύφανση, ευλάβεια, ασφάλεια, φωτισμός).

Στην αγορά της βυζαντινής Αργολίδας

Η δεύτερη υποενότητα, με τίτλο «Στην αγορά της βυζαντινής Αργολίδας», πραγματεύεται τη δράση των επαγγελματιών σε μια βυζαντινή πόλη, με έμφαση στον κτίστη, τον ζωγράφο και τον κεραμέα, ενώ παρουσιάζονται και εκθέματα που χρησίμευαν στις ποικίλες συναλλαγές και το εμπόριο, όπως οι ζυγαριές, τα σταθμιά και τα νομίσματα. Η υποενότητα ολοκληρώνεται με τους «φορείς» του θαλάσσιου εμπορίου, που δεν είναι άλλοι από τους αμφορείς, ενώ παρουσιάζεται και μία σιδερένια στεφάνη από ξύλινο τροχό άμαξας, ως μάρτυρας του χερσαίου εμπορίου.

Αργολίδα, ένα σταυροδρόμι πολιτισμών

Στην τέταρτη και τελευταία ενότητα, με τίτλο «Αργολίδα, ένα σταυροδρόμι πολιτισμών», το ενδιαφέρον στρέφεται στη συνάντηση, συνύπαρξη και σε ορισμένες περιπτώσεις ενσωμάτωση διαφορετικών πολιτισμών στα εδάφη της Αργολίδας, με την παρουσίαση χαρακτηριστικών στοιχείων του υλικού και άυλου πολιτισμού τους.

Στην υποενότητα που αφορά στους Σλάβους παρουσιάζονται εργαλεία, στοιχεία ένδυσης και κοσμήματα κυρίως από το σλαβικό νεκροταφείο της Μάκρης στην Αρκαδία, που αποκαλύφθηκε το 2009 από την 25η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων. Η παρουσίαση συμπληρώνεται με τα χαρακτηριστικά χειροποίητα ή αργού τροχού αγγεία από την

Τίρυνθα, το Άργος και τα σλαβικά νεκροταφεία της Αρκαδίας (Ασέας και Μάκρης).

Στην υποενότητα που αφορά στους Φράγκους εξέχουσα θέση έχει ο θησαυρός φραγκικών νομισμάτων που βρέθηκε στο Άργος, καθώς και τα χαρακτηριστικά ιταλικά πρωτομαγιόλικα και αρχαϊκά μαγιόλικα αγγεία, που επιχωριάζουν στις φραγκοκρατούμενες περιοχές.

Οι Βενετοί αντιπροσωπεύονται από τον φτερωτό λέοντα, καθώς και από οικόσημα αξιωματούχων, νομίσματα και κεραμική, όλα προερχόμενα από το μεγάλο κέντρο της εποχής, το Ναύπλιο.

Οι Αρβανίτες παρουσιάζονται μέσω του άυλου πολιτισμού τους, με διαδραστική εφαρμογή που εστιάζει σε αρβανίτικα επώνυμα και τραγούδια, καθώς και σε χαρακτηριστικές αρβανίτικες συνταγές της Αργολίδας.

Η ενότητα κλείνει με τους Οθωμανούς, με έμφαση σε δύο καθημερινές συνήθειες που έχουν τις απαρχές τους στον 17ο αιώνα: το κάπνισμα, με την παρουσίαση χαρακτηριστικών λουλάδων, και την κατανάλωση καφέ, με μικρά κύπελλα εργαστηρίων της Κιουτάχειας.

ΒΥΜΑ

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

